CURTEA DE APEL BĂLŢI

Dosarul nr.21rji-356/2024 Instanţa de fond: Judecătoria Edineț

sediul Briceni

Judecător: A.Andronache

D E C I Z I E

ÎN NUMELE LEGII

29 mai anul 2024 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Rotaru Ala
Judecători: Burdeniuc Ruslana, Pușca Dumitru

A judecat în ordine de recurs în şedinţă publică recursul declarat de către condamnatul Lupașcu Nicolae împotriva încheierii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 15.02.2024 la cererea condamnatului Lupașcu Nicolae ***** privind înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsa închisorii cu una mai blândă, în temeiul art.92 CP RM

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi argumentelor prezentate în recurs, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi -

C O N S T A T Ă:

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 15.02.2024 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea condamnatului Lupașcu Nicolae ***** privind înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă în temeiul art.92 Cod penal.

Încheierea instanței de fond a fost contestată de către condamnatul Lupașcu Nicolae, invocând dezacordul cu încheierea instanței de fond, solicitând acordarea posibilității înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă, cu o pedeapsă mai blândă, sub formă de amendă, în temeiul art.92 CP RM.

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) Cod de Procedură Penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, dar referință pe cazul dat nu a parvenit.

Verificând argumentele invocate în recurs şi verificând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul declarat urmează a fi respins ca fiind nefondat, iar încheierea contestată ca fiind legală şi întemeiată urmează a fi menţinută fără modificări reieşind din următoarele considerente.

Soluţia instanţei de recurs rezultă din prevederile art.449 al.1 p.1 lit.a CPP RM, potrivit căruia se reglementează, că judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.

Conform prevederilor art.92 al.1 CP RM se reglementează, că în privinţa persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare pentru săvîrşirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave şi grave, instanţa de judecată, ţinînd cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunţa o încheiere cu privire la înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parţial, de la pedeapsa complementară.

Potrivit art.92 al.2 Cod Penal se indică la fel, că înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puţin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune uşoară sau mai puţin gravă şi jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune gravă.

Colegiul penal conchide, că instanţa de fond la examinarea cererii condamnatului Lupașcu Nicolae privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsa închisorii cu una mai blândă, în temeiul art.92 CP RM, a respectat normele procesuale şi a verificat complet şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei, concluzia instanţei privind respingerea cererii fiind emisă în baza studierii datelor referitoare la persoana condamnatului.

Instanța de fond a constatat, că prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 12 ianuarie 2021, Lupașcu Nicolae a fost condamnat în baza art. 264^1 alin. (4) Cod Penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu munca neremunerată în folosul comunității pe un termen de 160 ore.

Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central din 28 mai 2021, Lupașcu Nicolae a fost condamnat în baza art. 42 alin. (2), 322 alin. (1), art. 42 alin. (2), 322 alin. (3), art. 42 alin. (2), 217^1 alin. (3) lit. b), e), f) Cod Penal, și prin prisma art. 84 alin. (1) Cod Penal fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 05 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități care implică gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 04 ani. Termenul executării pedepsei s-a calculat din 28.05.2021, cu includerea în acest termen durata aflării în stare de arest preventiv din 18.01.2021 - 28.05.2021.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2022, sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central din 28 mai 2021 a fost menținută fără modificări.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2023 s-a dispus inadmisibilitatea recursului ordinar împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2022, ca fiind vădit neîntemeiat.

Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 24 septembrie 2021, Lupașcu Nicolae a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen 03 ani 04 luni, fără aplicarea amenzii. În temeiul art. 84 alin. (4), 87 alin. (1) Cod Penal, pentru concurs de sentințe, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, prin cumularea pedepselor stabilite prin sentința respectivă și prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 12.01.2021, calculîndu-se patru ore de muncă neremunerată în folosul comunității pentru o zi de închisoare, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 03 ani 05 luni, fără aplicarea amenzii, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei a fost calculat din 24 septembrie 2021.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 decembrie 2021, Lupașcu Nicolae a fost condamnat în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod Penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu

închisoare pe un termen de 10 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei s-a calculat după rămânerea definitivă a sentinței.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 26 decembrie 2022 în baza art. 84 alin. (4) CP, prin cumul parțial al pedepselor stabilite prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 24.09.2021, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23.12.2021 și sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central din 28.05.2021, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 05 ani 06 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități care implică gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 04 ani. Termenul executării a fost calculat din 26.12.2022, cu includerea în acest termen perioadei aflării acestuia în stare de arest preventiv, începând cu momentul reținerii 18.01.2021 - 28.05.2021 și a termenului executării pedepsei din 28.05.2021 - 26.12.2022.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 13 iunie 2023, s-a dispus includerea în termenul executării pedepsei în privința lui Lupașcu Nicolae, stabilită prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 26 decembrie 2022, în baza art.84 alin. (4) Cod Penal, cu închisoare pe un termen de 05 (cinci) ani 06 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, zilele reduse în condițiile art. 473^4 alin. (4), (6) CPP, și anume cu 337 (trei sute treizeci și șapte) zile.

Potrivit certificatului pe dosar, eliberat de către administrația Penitenciarului nr. 2 Lipcani, condamnatul Lupașcu Nicolae, a sosit în penitenciar la data de 19.07.2022 din Penitenciarul nr. 11 Bălți, unde execută pedeapsa cu închisoare în baza încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 26.12.2022, în baza art. 84 alin. (4) Cod Penal, pentru comiterea infracțiunilor care conform art. 16 CP, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave (art. 361 alin. (2) CP), și infracțiunilor grave (art. 187 alin. (2) CP); începutul termenului - 18.01.2021, sfârșitul termenului - 17.07.2026, iar cu zilele reduse conform art. 473^4 alin. (4) CPP - 16.07.2025.

Ispășind pedeapsa cu închisoare în Penitenciarul nr. 2 Lipcani, la data de 21.11.2023 condamnatul Lupașcu Nicolae s-a adresat cu cererea la Comisia penitenciarului privind aplicarea art. 92 CP, care a fost examinată la ședința Comisiei din 12 decembrie 2023. Ca rezultat, conform extrasului din procesul-verbal nr. 17 s-a hotărât de a refuza în înaintarea demersului în instanța de judecată privind înlocuirea părții neexecutate de pedeapsa închisorii cu una mai blindă în privința condamnatului, în temeiul art. 92 CP, temei fiind indicat: *nu a realizat programul individual de executarea pedepsei, are un comportament negativ, persistă factori criminogeni*, hotărârea comisiei fiind aprobată prin ordinul nr. 239 din 12.12.2023.

Concluzia privind aplicarea prevederilor art.92 Cod Penal privind înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă urmează a fi trasă în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, inclusiv dacă s-a aflat şi în alte penitenciare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătăţire a condiţiilor de trai şi medico-sanitare de detenţie, la relaţiile cu alţi condamnaţi, cu familia, la participarea la măsurile cultural-educative, la prezenţa sancţiunilor disciplinare valabile la momentul soluţionării demersului.

Instanţa de fond a menţionat că, potrivit Raportului de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului, întocmit de către administrația Penitenciarului nr. 2 Lipcani, condamnatul Lupașcu Nicolae pe

parcursul ispășirii pedepsei a comis abateri de la regim de detenție, iar la moment respectă regimul de detenție, situații de conflict nu creează; a realizat parțial activitățile planificate, și anume: a realizat - programul destinat persoanelor ce au comis infracțiuni contra patrimoniului; programul de educație pentru sănătate; programul de dezvoltare a abilităților sociale; nu a realizat - programul de adaptare în mediul penitenciarului; programul „Cetățenia activă"; programul de încadrare în câmpul muncii. Ca urmare, membrii Comisiei penitenciarului au ajuns la concluzia că, condamnatul nu a realizat programul individual de executare pedepsei; are un comportament negativ.

Conform certificatului cu privire la sancțiuni/stimulări, condamnatul Lupașcu Nicolae a fost sancționat de 2 ori, ultima sancțiune fiind aplicată la data de 21.05.2021; și nu are stimulări.

Conform formularului de stabilire a factorilor criminogeni și protectivi în privința condamnatului Lupașcu Nicolae, administrația penitenciarului a invocat factori criminogeni - cu antecedente penale (a treia condamnare); lipsa calificării profesionale; prima infracțiune fiind săvârșită fiind minor; și factori protectivi - are loc de trai, menține relații cu familia.

Condamnatul Lupașcu Nicolae la situația din 12 decembrie 2023, data ședinței Comisiei penitenciarului, *a executat real din pedeapsa închisorii* - 01 (unu) ani 01 (unu) luni 24 (douăzeci și patru) zile, începutul termenul fiind 18 ianuarie 2021, sfârșitul termenului - 17 iulie 2026.

Instanța de fond a reținut că, prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 21.11.2022, s-a constatat faptul deținerii condamnatului Lupașcu Nicolae în condiții inumane și degradante contrare prevederilor art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 11 Bălți și în Penitenciarul nr. 2 Lipcani pînă la 23.09.2022, fiind redus termenul pedepsei cu 337 zile, în condițiile art. 473^4 alin. (4), (6) CPP, care a fost menținută fără modificări prin decizia Curții de Apel Bălți din 20 februarie 2023.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 08 august 2023 s-a constatat faptul deținerii condamnatului Lupașcu Nicolae în condiții inumane și degradante contrare prevederilor art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 2 Lipcani, fiind redus termenul pedepsei cu 29 zile în condițiile art. 473^4 alin. (4) CPP.

Astfel, în privința condamnatului, în baza hotărârilor judecătorești irevocabile, a fost redus termenul pedepsei închisorii în total cu 366 (trei sute treizeci și șase) zile, ceea ce constituie 01 (unu) ani 01 (una) zile.

Ca urmare, în sensul art. 92 alin. (2) CP, condamnatul Lupașcu Nicolae la situația din 12.12.2023, data ședinței Comisie penitenciarului, *a executat efectiv din pedeapsa închisorii* cu calculul a 366 zile reduse în condițiile art. 473^4 alin. (4), (6) CPP - 02 (doi) ani 25 (douăzeci și cinci) zile, ce constituie mai mult de 1/3 din durata pedepsei, din termenul total de 05 (cinci) ani 06 (șase) luni, stabilit prin sentința judecătorească definitivă, *iar partea neexecutată a pedepsei* la situația din 15.02.2024 - data emiterii prezentei încheieri, constituie 01 (unu) ani 05 (cinci) luni 01 (unu) zile.

Instanța a mai reținut că pe parcursul executării pedepsei condamnatul Lupașcu Nicolae nu a realizat programul individual de executare a pedepsei; nu a fost încadrat la munci neremunerate și remunerate în penitenciar; a comis abateri regimului detenție cu aplicarea sancțiunilor disciplinare, sancțiunile fiind stinse; anterior a fost condamnat de mai multe pentru infracțiuni. Mai mult, partea neexecutată a pedepsei cu închisoare, la data emiterii încheierii constituie 01 (unu) ani 05 (cinci) luni 01 (unu) zile.

Având în vedere cele menționate, instanța a constatat că, în pofida împlinirii termenului legal care acordă dreptul la aplicarea prevederilor art. 92 Codul Penal, condamnatul Lupașcu

Nicolae nu întrunește condițiile necesare pentru a-i fi înlocuită partea neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă.

Astfel, instanța a considerat că, pedeapsa pe care o execută condamnatul, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracțiuni, atât din partea lui Lupașcu Nicolae, cât şi a altor persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Mai mult, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârşirii de noi infracțiuni.

Instanța a ajuns la concluzia că circumstanțele în cauză denotă că în cazul dat înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă este prematură şi contrară scopului pedepsei penale, la moment nefiind posibilă reintegrarea condamnatului în societate, deoarece acest lucru nu va contribui la restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni.

Prin urmare, analizând situația de fapt stabilită și raportând-o la temeiurile de drept aplicabile cazului examinat, instanța de judecată a conchis că pentru moment condamnatul nu întrunește condițiile pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsa cu o pedeapsă mai blîndă și a considerat că corijarea acestuia și atingerea scopului pedepsei penale, prevăzute la art. 61 CP, pot fi obținute numai în condițiile executării în continuare de către ultimul a pedepsei închisorii stabilite.

Luând în considerație cele expuse supra instanța de judecată a ajuns la concluzia că, cererea condamnatului Lupașcu Nicolae privind posibilitatea înlocuirii părții neexecutate din pedeapsa închisorii cu una mai blândă, în temeiul art. 92 Cod Penal urmează a fi respinsă, ca neîntemeiată.

În urma cercetării materialelor prezentate pentru verificare, Colegiul penal consideră că instanţa de fond just a concluzionat faptul, că pe parcursul ispăşirii pedepsei penale, în situația cînd la condamnat se constată mai mulţi factori criminogeni, decît protectivi, anterior fiind condamnat de mai multe ori, ce denotă o orientare exclusiv criminală a acestuia şi lipsă totală de dorinţă de a se reeduca, astfel că înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă în privinţa condamnatului în asemenea situaţie nu este posibilă, din care considerente a respins cererea deţinutului ca fiind neîntemeiată.

Colegiul penal în acest aspect, menționează, că prevederile art.92 Cod Penal indică la posibilitatea, dar nu la obligația instanței de judecată privind aplicarea unei pedepse mai blânde față de condamnat, totodată instanța constată că deși condamnatul Lupașcu Nicolae a executat termenul de pedeapsă necesar pentru aplicarea în privința acestuia a prevederilor legale solicitate, acest aspect nu este primordial, or, condamnatul pe parcursul ispăşirii pedepsei penale a fost sancţionat disciplinar de două ori, are mai mulţi factori criminogeni, decît protectivi, astfel soluţia instanţei de fond se menţine, la moment nefiind stabilit temei pentru aplicarea art.92 CP RM față de condamnat.

Colegiul penal respinge ca declarative şi lipsite de temei afirmaţiile condamnatului privind dezacordul cu încheierea instanței de fond, solicitând înlocuirea părții neexecutate din pedeapsa închisorii cu una mai blândă, în temeiul art.92 CP RM, deoarece sunt cu caracter de declarație, nefiind stabilit de fapt temei de aplicare a prevederilor art.92 Cod Penal, în circumstanțele stabilite pe caz, astfel că dezacordul cu încheierea instanței de fond nu constituie temei de casare a încheierii și ultimul nu a dat dovadă de corectare deplină, recursul declarat urmând a fi respins ca nefondat.

Conducându-se de art.449 al.1 p.1 lit.a CPP RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul declarat de către condamnatul Lupașcu Nicolae împotriva încheierii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 15.02.2024 la cererea condamnatului Lupașcu Nicolae ***** privind înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsa închisorii cu una mai blândă, în temeiul art.92 CP RM, încheiere care se menţine fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător Rotaru Ala

Judecător Burdeniuc Ruslana

Judecător Pușca Dumitru